

1954 DEC 29

244

1954 december 29.

A KÉT HŐS KAPITÁNY

1944 december 29. Budapestet körülzárták a felszabadító szovjet csapatok. Hajnalban minden irányban megszólaltak a hangszórók. Magyar és német nyelven harsogták, hogy a délelőtti órákban a budaörsi és a vecsési úton a győzelmes hadsereg parlamenterei ultimátumot visznek az ostromlott város parancsnokságához. A két parlamentер egy időpontban délelőtt 11 órakor indult el a jelzett útvonalakon.

Az egyik Nikolaj Szelepanovics Steinmetz kapitány, a másik I. A. Osztapenkó kapitány. Ekkor még senki sem gondolt arra, hogy ezen a napon a történelemben páratlanul álló gyilkosságokról szóló hírt röpienek világgá a távirókészülékek: a két parlamentер meggyilkolásának hírét.

Steinmetz Miklós

Vecsés felől fehérlobogós gépkocsin indult a körülzárt város felé. Már csaknem a fasiszták arcvonaláig érkezett, amikor egy jól rejtett német ágyú gyilkos tűzzel árasztotta el az útvonalat. Steinmetz kapitány soha nem ért Budapestre, soha nem tért vissza családi körébe...

Steinmetz kapitány Pécsen született 1913-ban, a város egyik szerény kis házában. Itt töltötte gyermekkorát. A Tanácsköztársaság bukása után az ő családjának is menekülnie kellett a fehérterror elől. Dél-Amerikába emigráltak. A fiatal Steinmetz Miklós itt végezte iskolai tanulmányainak egy részét, amíg a munkásmozgalomban kifejtett tevékenysége miatt kizárták az iskolából. Nem sokkal később a fasiszta Horthy-kormány keze már Amerikába is elért. A Horthyék gyártotta feketelista az amerikai földekre is eljutott, innen is menekülniök kellett. Hova mehettek volna, mint a szocializmus hazájába, a Szovjetunióba. Itt tanult tovább a marxista egyetemen, s itt vált még acélosabbá a kommunizmus végső győzelmébe vetett hite. Zalka Máté seregével ment spanyol földre segíteni a Francó-fasiszták elleni harcot, s aztán a Szovjet Hadsereggel indult el hazája földjére. Életét a népek szabadsága ügyének, a kommunizmus győzelmének szentelte. S ezt a drága életet ma tíz éve oltották ki aljas módon: alig néhány méterről ágyúval lőtték a fasiszták a fiatal katonára...

Tíz éve múlt. A magyar nép kegyeletlenül emlékezik a két hős parlamenterre, akik életüket áldozták fővárosunk megmentéséért. S gyűlölettel gondolunk ma a fasiszta hóhérok utódaira, akik újból készülődnek, s újból milliók életére örnek.

I. A. Osztapenkó

ugyanabban az időben indult el a Budaörsi úton a fehér zászlóval, amikor Steinmetz kapitány. A német fasiszták ugyanazt a sorsot szánták neki is, mint parlamentertársának. Nem akarták fogadni, útközben akarták kioltani életét. De a fasiszta parancsnokságon két magyar tiszt addig erősködött, amíg elérték, hogy fogadják a szovjet hadsereg fehérzászlós küldöttét. A német állásokban hitlerista tiszték várták Osztapenkó kapitányt. Bekötötték a szemét, úgy kísérték a parancsnokságra. Ott átnyújtotta az ultimátumot, azt a történelmi jelentőségű okmányt, amely Budapest átadására szólította fel a fasisztákat.

A hitleristák visszautasították az ultimátumot. Könnyedén áldozták fel fővárosunkat, csupán néhány napért, amellyel életüket, uralmukat meghosszabbíthatják.

Osztapenkó kapitány német kísérettel indult visszafelé. Amikor elérte a német állások peremét, háta mögött vezényszó hangzott, kísérői szétugrottak. Lövés dördült, s a parlamentер hátába fúródott a golyó.

Ugyanabban az órában agyonlőtték a két magyar tisztet is, akiknek csupán az volt a bűnük, hogy a parlamentер azonnali meggyilkolása ellen szóltak. Nem ismertek kíméletet a fasiszták. A hadtörténet fejezeteibe ez alkalommal is példátlan gaztettekkel jegyezték be nevüket.